

[63. 9.]

NOTA VAN WIJZIGING.

Ontwerp van Wet.

In art. III, van de aldaar genoemde artikelen van art. I, art. 4 te doen wegvallen.

[63. 10.]

BEANTWOORDING DER NOTA, gevoegd bij het Voorloopig Verslag.

Aangenaam was het den Minister te vernemen dat de heer STIELTJES kan instemmen met de eenvoudiger opvatting van de uitvoering aan de vestingwet te geven, — en hij hoopt dat deze instemming nog te gereeder zal zijn na kennismaking van hetgeen dienaangaande in de Memorie van Beantwoording wordt medegedeeld.

Als verder antwoord op de gedane vragen, heeft hij de eer mede te deelen:

Ad 1°. De bestaande grenzen van het inundatie-gebied tracht hij niet zoozeer in te krimpen, dan wel de defensie van het volkomen stellen der inundation zooveel mogelijk onafhankelijk te beschouwen.

Ad 2°. Aan de verdediging der bovenrivieren, zelfs zoo mogelijk actief, hecht hij, mede voor het verzekeren der waterverdeling, groote waarde. Ook bij de verbetering der passieve verdedigingsmiddelen te Westervoort, zal hij dit punt, als van groot belang, de meeste aandacht schenken.

Ad 3°. De inundatie-sluizen, welke in uitvoering of ontwerp zijn, geven aan wat voor de inlating van inundatie-water verder nog noodig wordt geacht. Bij de bedoelde werken wordt het bevorderen der capaciteit ook door lage ligging der slagdorrels, in het oog gehouden. De ruimere profielen der leidingskanalen, en het verwijderen der doorlaatsluisjes, zullen de middelen tot spoedige inundatiestelling insgelijks verbeteren.

Ofschoon geene stoomgemalen tot het uitsluitend doel der inundatiestelling worden aangelegd, zal overal waar dit kan geschieden, getracht worden de polderbemaling door eene speciale inrigting der bemalingsmiddelen, tot dit doel dienstbaar te maken.

Ad 4°. Reeds sedert geruimen tijd is bijzondere aandacht gewijd aan de middelen om de verdediging mede bij strenge vorst te verzekeren, en is deze zaak ook bij den chef van den generalen staf behandeld. Het geven daaromtrent van doelmatige voorschriften en het in goeden staat en genoegzamen voorraad ter plaatse aanwezig houden der gereedschappen zal met de meeste zorg worden behartigd.

Ad 5° en 6°. Bij het opmaken van de ontwerpen voor onze forten, wordt het groote voordeel, aan lage terreinen verbonden, zeker niet uit het oog verloren. De groote

behoefte aan bomvrije gebouwen brengt echter te weeg dat toch kostbare metselwerken niet kunnen worden vermeden. Daarbij treedt van zelve het nieuwere stelsel tot vermindering van ongedekte binnenruimte en van den omvang der versterkingen op den voorgrond.

Met betrekking tot de inrigting van de nieuwere forten in laag terrein, zal, naar de Minister vermeent, spoedig een geschrift van den heer STIELTJES het licht zien; met belangstelling hoopt hij daarvan kennis te kunnen nemen.

Ad 7°. Ten aanzien van de proef met vaartuigen tot dragen van veldgeschut en van het aanvankelijk gevolg daarvan is reeds in de Memorie van Beantwoording melding gemaakt. De verdere overwegingen omtrent dit punt zullen zeker niet door den Minister worden verzuimd.

Ad 8°. Ook over de sperforten wordt in de Memorie van Beantwoording uitvoerig gehandeld. De inrigting, altijd zeer kostbaar wegens de daar opgegeven redenen, zal waarschijnlijk zijn van vierkanten vorm als redoute, en bestaan in eene bovenbatterij met één koepel voor 2 stukken in het midden; de bomvrije gebouwen onder de borstwering gelegen en uitkomende in een rondgaanden gang of drooge gracht met grachtsbestrijking, en alles omgeven met een door de bovenbatterij geheel bestreken glacis met natte voorgracht.

Ad 9°. Voor de verschillende sluizen in de Nieuwe Hollandsche waterlinie en op het eiland Voorne, zijn de noodige schuiven, schotbalken enz. thans voorhanden, even als de werktuigen waarmede die voorwerpen moeten worden bewogen.

Bij den bouw van nieuwe inundatie-middelen zorgt men dat een en ander tevens geleverd wordt.

Verder worden opgaven gemaakt van hetgeen tot het in dadelijken staat van verdediging stellen der linien nog noodig is. Naar mate die opgaven gereed zullen komen, zal worden overgegaan tot het aanvragen der noodige fondsen om de ontbrekende zaken voor den blijvenden voorraad aan te schaffen.

Meer speciaal wordt in dit punt van de Nota gewezen op hout en spoorstaven tot schuilplaatsen, afsluitingen, palisaderingen, enz. Daaromtrent het volgende:

Veel hout goed te conserveren is moeilijk en kostbaar, terwijl het toch in den regel spoedig te verkrijgen is. Wat het maken van schuilplaatsen aangaat, daarin wordt bij de verbetering der werken voorzien door het maken van gemetselde gebouwtjes; wat daaraan mogt ontbreken zal betrekkelijk weinig beduiden. Bruggen, barrières en dergelijke afsluitingen worden bij den bouw of de verbetering der werken gemaakt. Voor alsnog meent men dat het in voorraad stellen van geheele palisaderingen niet goed is te keuren, omdat zij dan meestal in ongunstigen staat zijn als zij gebruikt moeten worden. Ook is het, met het oog op de verre dragt van de tegenwoordige geschutssoorten, eene vraag, of een zoo ruim gebruik van palissaden als vroeger, thans nog wel aanbevelenswaardig is.

Een en ander zal intusschen een punt van nadere overweging uitmaken, en tevens zal worden nagegaan, wat er noodig is om de forten, die te eeniger tijd in een geïsoleerden toestand zouden kunnen komen, van mondvoorraad te voorzien.

's Gravenhage, den 4den December 1875.

De Minister van Oorlog,
ENDERLEIN.